

GLASBA

1. Romantika:

- glasbeno obdobje v 19. stoletju
- legende, čustva in domišljija, raznoliki ritmi, bogata sozvočja, izrazite melodije...
- veliko novih gl. oblik tako kratkih (valček, etida, balada, nokturno...), kot daljših (rabsodija, simfonija, pesnitev...)

2. Skladatelji in pojmi:

- **Franc Schubert** je skladatelj avstrijskega rodu, ki je v svojem življenju ustvaril veliko glasbenih del, rodil se je v učiteljski družini in je tudi sam postal učitelj. Visoko je cenil Beethovna. Posebej znana je **8.** – **Nedokončana simfonija**, ki obsega samo 2 stavka namesto 3 ali 4 stavčnega ciklusa. Deležen je bil deškega zbora dunajske stolnice. Petje in skladateljeva zakladnica romantičnih melodij in ubranih sozvočij v klavirskih spremljavah sta spodbudila nastanek nove oblike, **samospeva**.
- **Samospev** je skladba za pevski glas in solistični instrument. Razvila se je v koncu 18. stoletja. V literaturi Zahodne resne glasbe je spremljevalni instrument večinoma klavir, lahko pa je tudi klarinet, kitara,
- **Niccolo Paganini** je bil znameniti glasbenik italjanskega rodu, ki se je proslavil kot eden največjih violinskih virtuozov vseh časov. Nastopal je po številnih evropskih glasbenih središčih in s svojo virtuoznostjo navduševal občinstvo.
- **Felix Mendelssohn – Bartholdy** je zaslovel kot dirigent. Ustvarjal je koncerte, simfonije, samospeve in klavirske skladbe, ki so bile podobne po mrlodijsh imenoval jih je **Pesmi brez besed**. Rodil se je v Hamburgu in njegova glasbena pot se je začela zgodaj. Kot čudežni otrok je nastopal na klavirskih koncertih. Že pri 17-ih je ustvaril **uverturo** k Shakespearovi komediji Sen kresne noči – Pruski kralj je naročil to, zadnji del je najbolj priljubljen – **Poročna koračnica**.
- **Frédéric Chopin** se je rodil na poljskem podeželju. Pri osmih letih je nastopil kot čudežni otrok – pianist. Ko mu je bilo 12 let je zapustil domovino in se zaradi političnih razmer ni mogel več vrniti. Večino življenja je deloval v Parizu, na umetnikovo željo so njegovo srce po njegovi smrti na skrivaj prenesli na Poljsko. V svojih skladbah je izrazil raznolika razpoloženja, od boličine, radosti, nežnosti, junaštva, briljantosti... Dela je poimenoval skladno s sporočili:
 - **Balade** so dramatične glasbene pripovedi
 - **Nokturni** rahločutna nočna glasba
 - **Etude** z različnimi vsebinami poudarjajo izvajalske spretnosti
 - **Valčke** odlikujeta beriljantnost in občutljivost
 - **Mazurke** in **poloneze** izražajo poljske glabene korenine
- **Virtuoz** = tisti ki oblada svoje področje **Uvertura** = uvodna glasba (uvod)